

Arbeids-og Sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 14. februar 2017
Vår ref: SAG

Deres ref: 17/3760

Høring om endringer i arbeidsmiljølovens regler om arbeidstid for beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet

Jussbuss viser til departementets høringsnotat av 30. november 2017 om forslag til endringer i arbeidsmiljølovens regler om arbeidstid for beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet.

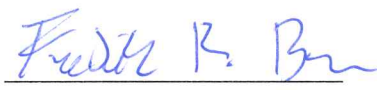
Jussbuss er et studentdrevet rettshjelpstiltak tilknyttet Universitetet i Oslo. I 2017 bistod Jussbuss klienter i 693 saker i arbeidsrett, og vi ser hvordan reglene utspiller seg i praksis for arbeidstakere.

Dersom dere har spørsmål til uttalelsen kan dere kontakte Jussbuss på vår e-postadresse sag@jussbuss.no, eller kontaktpersoner Oda Eriksen Rønning på tlf. 22 84 29 27 og Mirza Sefo på tlf. 22 84 29 23 alle hverdager mellom kl. 10.00 og 15.00, med unntak av torsdager.

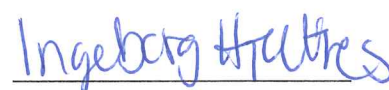
Med vennlig hilsen
Jussbuss v/ sosial-, arbeids- og trygderettsgruppen

Aurora Sundnes Skaland

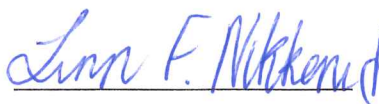
Fredrik Roald Brun

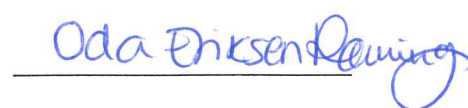
Ingeborg Gehrken Hjeltnes

Mirza Sefo

Linn Firdaous Nikkerud

Oda Eriksen Rønning

_____ sign.

Magnus Dybendal Foldvik

_____ sign.

The Van Pham

_____ sign.

Jorjor Gueye

Høringsuttalelse fra Jussbuss

Jussbuss er uenig i både forslaget om å flytte kompetansen fra Arbeidstilsynet til Tvisteløsningsnemnda og om å heve terskelen fra «urimelig» til «åpenbart urimelig». Vi er i det vesentlige enige med Tekna sitt høringssvar.

Til punkt 2.2.1 Kompetansen overføres til Tvisteløsningsnemnda

Jussbuss er negative til å flytte kompetansen fra Arbeidstilsynet til Tvisteløsningsnemnda, fordi overføringen vil ha stor betydning for klagemulighetene til arbeidstakere.

Tvisteløsningsnemndas avgjørelser har ikke rettskraft, noe som medfører at de ikke kan tvangsfullbyrdes av Tvisteløsningsnemnda. Ved å flytte kompetansen til Tvisteløsningsnemnda vil den eneste muligheten den enkelte har til å klage på avgjørelsen, være å ta saken videre til domstolene. Å bringe saken inn for domstolen er både tids- og ressurskrevende, og for mange av Jussbuss sine klienter er ikke dette et reelt alternativ. Dessuten vil arbeidsgiver ofte stille sterkere enn arbeidstaker. Slik situasjonen er i dag kan arbeidstakere etter arbeidsmiljøloven § 18-6 (7) ta saken videre til Direktoratet for Arbeidstilsynet som klageinstans. Dette er langt mindre risikofylt enn å ta saken videre til domstolene for å få en rettskraftig avgjørelse. Vi mener det er viktig at arbeidstakere har en reell klagemulighet, før en sak tas til domstolene.

Kompetansen bør bli værende hos Arbeidstilsynet ettersom å flytte den til Tvisteløsningsnemnda vil føre til en svekkelse av rettsvernet til arbeidstakere. Jussbuss presiserer at høringsnotatet burde inneholdt en vurdering av videre klagemuligheter dersom kompetansen flyttes til Tvisteløsningsnemnda.

Til punkt 2.2.2 Adgangen til å fastsette en annen beregningsmåte

Jussbuss er negative til departementets forslag om å endre regelen fra «urimelig» til «åpenbart urimelig».

Jussbuss er uenig med departementet i at å heve terskelen for å bringe saken inn for Tvisteløsningsnemnda vil «virke som et incitament for forhandlinger». Å heve terskelen vil i stedet kunne ha motsatt effekt ved at det svekker arbeidstakerens stilling og styrker arbeidsgiverens. Arbeidsgiveren vil kunne få en mindre oppfordring til å forhandle, ettersom arbeidsgiveren vil være klar over at terskelen for at arbeidstakeren kan få prøvd saken av et uavhengig organ, er høynet. Det eneste som oppnås er å gjøre det vanskeligere for arbeidstakeren å få prøvd saken sin.

Jussbuss vil her vise til departementets egne synspunkter etter innspill fra Arbeidstilsynet, som ble fremholdt i Prop. 48 L (2014-2015) pkt. 3.7.4 I forbindelse med lovendringen som reduserte brøkdelen for hvor mye av beredskapsvakten som skal regnes med i den alminnelige arbeidstiden fra minst 1/5 til minst 1/7, uttalte departementet:

«Både arbeidsgiver og arbeidstaker kan be Arbeidstilsynet om å fastsette en annen beregningsmåte. Etter gjeldende rett er kravet er at beregningen av arbeidstiden etter lovens hovedregel virker åpenbart urimelig.

Forslaget om å endre hovedregelen (1/5 til 1/7) innebærer at arbeidsgiver får et noe større handlingsrom og kan fastsette en lavere beregnet arbeidstid som følge av beredskapsvakt enn i dag. Departementet mener det derfor bør være noe enklere for både arbeidstaker og arbeidsgiver å henvende seg til Arbeidstilsynet for å få en vurdering av om den fastsatte brøken er rimelig. Konkret foreslår departementet å endre ordlyden i bestemmelsen slik at Arbeidstilsynet etter krav fra arbeidstaker eller arbeidsgiver kan fastsette en annen beregningsmåte dersom beregningen fastsatt etter hovedregelen virker urimelig».

Departementet ville altså bøte på det faktum at arbeidsgiver med den foreslåtte lovendringen ville få en styrket posisjon i forhold til arbeidstakeren, ved å gjøre det mindre vanskelig for arbeidstakeren å få prøvd saken sin av en uavhengig part.

Med dette lovforslaget vil regjeringen opprettholde arbeidsgiverens styrkede posisjon, og samtidig gjøre det vanskeligere for arbeidstakeren å få prøvd saken sin i tilfeller der forhandlinger ikke har vært vellykkede. Jussbuss mener at dette er svært uheldig, og kan ikke se at departementet gir noen gode argumenter for en slik løsning.

Jussbuss mener at ettersom belastningen ved å være i beredskapsvakt først og fremst ligger hos arbeidstakeren, må terskelen for å bringe saken inn for vurdering være «urimelig» for arbeidstaker og «åpenbart urimelig» for arbeidsgiver. Dette vil i større grad samsvare med balanseforholdet mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.

Jussbuss foreslår følgende formulering av arbeidsmiljøloven § 10-4 (3) siste punktum:

«Arbeidstilsynet kan etter krav fra arbeidsgiver eller arbeidstakernes tillitsvalgte fastsette en annen beregningsmåte dersom beregningen av arbeidstiden etter første punktum vil virke urimelig for arbeidstaker eller åpenbart urimelig for arbeidsgiver».

Avsluttende kommentarer

Departementet anfører at en begrensning som det foreslås her vil kunne medføre redusert kostnader ved at sakstrykket vil kunne bli begrenset. Dette er spekulativt. Det er heller ikke fremført noen argumenter for behovet for en slik innstramming.

I det store og hele vil disse lovforslagene innebære at arbeidsgiverens stilling vil bli styrket på arbeidstakerens bekostning. Jussbuss mener også at forslaget er dårlig utredet. Som nevnt er ikke klagemulighetene tilstrekkelig utredet og det synes vi er kritikkverdig. I tillegg synes vi at konsekvensene for arbeidstakere ved av å øke terskelen til «åpenbart urimelig» ikke er vurdert godt nok.